

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0225U001561

Державний реєстраційний номер: 0123U104517

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-02-2025

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 3

Назва етапу: Обробка отриманих даних, розрахунок психометричних показників, підготовка методичних рекомендацій, аналітичних матеріалів, розробка навчальної програми

Початок етапу: 07.2024

Закінчення етапу: 12.2024

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21600715

Місцезнаходження: вул. Андріївська, буд. 15, м. Київ, 04070, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380444254556, 380444252408, 380444253382

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Міністерство освіти і науки України

Код за ЄДРПОУ: 38621185

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 10, м. Київ, 01135, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380444813221

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 2201040

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 347.200
--

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Розроблення технології оцінки рівня медіатравматизації школярів під час війни за дистанційної форми навчання

Назва роботи англійською:

Development of technology for assessing the level of media traumatization of schoolchildren by distance learning during the war

Реферат українською:

Зміни дитинства в умовах тривалої війни зумовлені постійними небезпеками життю, стресовими перевантаженнями, воєнним досвідом, дистанційним навчанням через зруйновані школи, а також постійним висвітленням воєнних подій у численних медіа. Серед дорослого населення медіастрес через почуте і побачене по телевізору чи в інтернеті є найбільш поширеним серед багатьох інших стресорів війни. Наскільки медіа травмують дітей, що фоново споживають дорослий контент, коли батьки дивляться новини - це проблема, яка потребує дослідження. Ми не можемо контролювати більшість воєнних травм, але медіатравматизації можливо запобігти, якщо її вчасно виявити і надати психологічну допомогу дитині і її найближчому дорослому оточенню (батькам і вчителям). За результатами виконання теми наукового дослідження авторами розроблено Технологію дистанційної діагностики медіатравми в контексті травматизації війною. Проведено аналіз міжнародного досвіду використання існуючих діагностичних інструментів оцінки різних аспектів травматизації, вперше розроблено діагностичні прийоми для виявлення медіатравми в дітей дошкільного віку, підібрано і модифіковано короткі опитувальники для молодших школярів, сформовано більш детальні комплекти для підлітків і батьків. Розроблено комп'ютерні програми для тестування із захищеним паролем доступом для запобігання збиранню персональних даних і можливістю дистанційної діагностики з будь-якого пристрою за наявності інтернет-зв'язку. Технологією передбачено також захист від втрати даних при вимушеному перериванні опитування. Вперше розроблено психометричні норми воєнного часу для 18 діагностичних методик, включених до тестувальних модулів програм. Дистанційна діагностика дає можливість батькам отримати консультаційну допомогу від психолога щодо стану дитини та батьківських способів допомоги з урахуванням індивідуальних особливостей дитини.

Реферат англійською:

Changes in childhood in the conditions of a long war are caused by constant life dangers, stress overloads, war experiences, distance learning through destroyed schools, as well as constant coverage of war events in numerous media. Among the adult population, media stress due to what is heard and seen on TV or on the Internet is the most common among many other stressors of war. The extent to which media traumatizes children who consume adult content in the background while their parents watch the news is an issue that needs research. We cannot control most war injuries, but media traumatization can be prevented if it is detected in time and psychological help is provided to the child and his closest adult environment (parents and teachers). Based on the results of the scientific research topic, the authors developed the Technology for Remote Diagnosis of Media Trauma in the Context of War Traumatization. An analysis of the international experience of using existing diagnostic tools for assessing various aspects of traumatization was carried out, diagnostic techniques for detecting media trauma in preschool children were developed for the first time, short questionnaires for younger schoolchildren were selected and modified, and more detailed kits were created for teenagers and parents. Computer programs for testing were developed with password-protected access to prevent the collection of personal data and the possibility of remote diagnostics from any device with an Internet connection. The technology also provides protection against data loss in the event of a forced interruption of the survey. For the first time, wartime psychometric norms were developed for 18 diagnostic methods included in the testing programs. Remote

diagnostics allows parents to receive consulting assistance from a psychologist regarding the child's condition and parental methods of assistance, taking into account the individual characteristics of the child.

Індекс УДК: 001.2:[008+37, 159.922.7/.8

Коди тематичних рубрик: 12.21.35, 15.31.31

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Череповська Наталія Іванівна

Науковий ступінь: к. психол. н.

Вчене звання: с.н.с.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Діагностика медіатравми в складі травматизації війною і дистанційна психологічна підтримка дитини вчителем

Назва НТП англійською: Diagnosis of media trauma as part of war-related traumatization and remote psychological support for the child by the teacher

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методичні документи

Галузь застосування: Навчальну програму адресовано слухачам курсів підвищення кваліфікації в системі післядипломної педагогічної освіти (психологам, соціальним педагогам, учителям закладів освіти, викладачам)

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Методичні рекомендації «Діагностика медіатравми в складі травматизації війною і дистанційна психологічна підтримка дитини вчителем» підготовлено для системи післядипломної педагогічної освіти, насамперед для підвищення кваліфікації психологів закладів освіти або педагога-організатора використання Технології дистанційної діагностики у закладі освіти. Технологію діагностики медіатравми в складі травматизації війною розроблено в межах виконання науково-технічної розробки за державним фінансуванням на конкурсних засадах за Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 вересня 2023 р. № 872 р «Про затвердження переліку науково-технічних (експериментальних) розробок в рамках виконання державного замовлення на найважливіші науково-технічні (експериментальні) розробки та науково-технічну продукцію у 2023 році» та за Наказом Міністерства освіти і науки України від 06.10.2023 № 1213 «Про забезпечення виконання науково-технічних (експериментальних) розробок, відібраних за результатами конкурсного відбору у 2023 році». Номер державної реєстрації теми: 0123U104517.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Діагностика медіатравми і дистанційна психологічна підтримка дитини в умовах війни: навчальна програма для післядипломної педагогічної освіти.

Назва НТП англійською: Diagnosis of media trauma and remote psychological support for children in war conditions: a training program for postgraduate pedagogical education.

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Програмні продукти

Галузь застосування: Навчальну програму адресовано слухачам курсів підвищення кваліфікації в системі післядипломної педагогічної освіти (психологам, соціальним педагогам, учителям закладів освіти, викладачам).

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Навчальну програму «Діагностика медіатравми і дистанційна психологічна підтримка дитини в умовах війни» підготовлено у межах науково-технічної роботи «Розроблення технології оцінки рівня медіатравматизації школярів під час війни за дистанційної форми навчання» за договором № ДЗ / 150 - 2023 від 30.10.2023 (науковий керівник - Череповська Н. І.). Програма рекомендована для системи післядипломної педагогічної освіти та спрямована на розгляд актуальних питань травматизації дітей війною та її висвітленням у медіа. Програма включає ознайомлення з віковою періодизацією медіаризиків, пропедевтикою щодо питань патологізації травматичного стресу та надання психоедукаційної та психологічної допомоги і психосоціальної підтримки за дистанційної форми навчання. Головним практичним змістом програми є засвоєння Технології дистанційної діагностики медіатравми в складі травматизації війною, розробленої авторами у межах НТР. Матеріали навчальної програми розроблено з урахуванням сучасних теоретичних напрацювань із проблем медіаосвіти, рефлексивної психології, практики впровадження медіаосвітніх інновацій та технологічних новацій. Навчальна програма забезпечує підвищення кваліфікації за двома напрямками: розвиток професійних компетентностей і використання ІКТ та цифрових технологій в освітньому процесі; спрямована на розвиток здоров'язбережувальної, інформаційно-цифрової, інноваційної, організаційної компетентностей, передбачених стандартами освіти.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Рівень медіатравми в складі травматизації дітей війною: третій рік Російсько-української війни: аналітична записка

Назва НТП англійською: The level of media trauma as part of the traumatization of children by war: the third year of the Russian-Ukrainian war: an analytical note

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: аналітична записка

Галузь застосування: Аналітичні записки спрямовуються до відповідних структур Кабінету Міністрів України (Координаційний центр з питань психічного здоров'я), Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України, Національної поліції України, Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, а також публікуються у відкритому доступі для широкої громадськості, усіх зацікавлених у збереженні здоров'я дітей України

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Аналітичні записки включають огляд офіційних рекомендацій міжнародних психіатричних асоціацій щодо оцінки впливу висвітлення в медіа трагічних подій на емоційні стани дітей і останніх публікацій у цій тематиці. Представлено результати оцінки батьками медіатравми дітей в складі травматизації війною, проведене серед батьків дітей трьох вікових категорій від 4 до 17 років в усіх макрорегіонах України в 2024 році. Виявлено високий рівень медіатравматизації у 32% серед дошкільників і 15% серед підлітків. Зважаючи на високий рівень травматизації війною (до 75% дітей пережили вплив зброї через обстріли і вибухи), яку не може контролювати українське цивільне суспільство, потреба зменшити медіатравматизацію є нагальною і вимагає негайних дій. Підвищення обізнаності батьків і дорослих, які контактують з дітьми, потрібні щодо впливу медіатравми і способів зменшення негативних наслідків на здоров'я дитини. Надаються інформаційно-довідкові матеріали в табличному форматі.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Як запобігти медіатравматизації дітей в умовах війни: рекомендації медіаіндустрії

Назва НТП англійською: How to prevent media traumatization of children in war: recommendations for the media industry

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методичні документи

Галузь застосування: Виходячи із зазначених досліджень науковці звертаються до представників медіа: потрібна рефлексія редакційних стандартів, спрямована на переосмислення способів висвітлення воєнних подій, зокрема збройного насильства, страждань дорослих і дітей, так, щоб медіа виконували інформаційну функцію, але не спричиняли медіатравмування. Рекомендації від дослідників психологів і соціологів спрямовано на те, щоб допомогти медіаіндустрії в умовах війни перетворитися з чинника медіастресу і медіатравматизації на засіб збереження здоров'я, в тому числі завдяки розширенню психосвіту⁴ (якісної психологічної освіти глядачів) щодо ефективних і доказових способів опанування тривалих стресів війни. Рекомендації медіаіндустрії можуть бути покладені в основу чергового акту саморегуляції медіа (№ 7 щодо захисту дитини від медіастресу війни), тому підготовлені у наближеній формі до такого стилю. Рекомендації пропонуються для широкого обговорення.

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Рекомендації включають огляд міжнародних рекомендацій, спрямованих на захист вразливих аудиторій, окреслення психоемоційного стану населення України в умовах війни, оцінку впливу висвітлення в медіа трагічних подій війни на емоційні стани дітей. Медіатравма – це погіршення психоемоційного стану, викликане споживанням медіапродукції. За результатами оцінювання батьками медіатравми дітей в складі травматизації війною, проведеному серед батьків дітей трьох вікових категорій від 4 до 17 років в усіх макрорегіонах України в 2024 році, виявлено високий рівень медіатравматизації у 32% дошкільників і 15% підлітків¹. Зважаючи на високий рівень травматизації реальною війною (до 75% дітей пережили вплив зброї через обстріли і вибухи), яку не може контролювати українське цивільне суспільство, потреба зменшити медіатравматизацію є нагальною і вимагає негайних дій. Зважаючи на високий рівень медіастресів у дорослого населення (81% вважають для себе актуальним стрес через почуте і побачене в медіа)², здатність батьків заспокоїти і втішити дитину може значно погіршуватися. Зменшення медіастресів у дорослих є одним із способів покращити соціальне середовище зростання дитини, дати дітям більше опори і підтримки. Виміряно також вплив візуальних образів війни в експериментальних умовах³, виявлено, що сприймання візуальних образів війни викликає погіршення настрою, зростання нервового збудження і відчуття втрати контролю за ситуацією. Підвищення обізнаності батьків і дорослих, які контактують з дітьми, щодо впливу медіатравми і способів зменшення негативних наслідків на здоров'я дитини – нагально необхідне для збереження здоров'я дітей в умовах війни.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення,

ефективності діагностики та лікування хворих

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Діагностика медіатравми в складі травматизації війною і дистанційна психологічна підтримка дитини вчителем : методичні рекомендації для психолога в закладі освіти. За ред. Найдьонової Л.А.; автори: Череповська Н.І., Вознесенська О.Л., Найдьонова Л.А., Данилова Т.В., Найдьонов М.І., Григоровська Л.В., Чаплінська Ю.С., Умеренкова Н.Ф., Дятел Н.Л., Чуніхіна С.Л. – К., Ін-т соц. та політ.психол. НАПН України. – <http://mediaosvita.org.ua/book/diagnostyka-mediatravmy-v-skladi-travmatyzatsiyi-vijnoyu-i>

Діагностика медіатравми і дистанційна психологічна підтримка дитини в умовах війни : навчальна програма для післядипломної педагогічної освіти. За ред. Найдьонової Л.А.; автори: Череповська Н.І., Вознесенська О.Л., Найдьонова Л.А., Данилова Т.В., Найдьонов М.І., Григоровська Л.В., Чаплінська Ю.С., Умеренкова Н.Ф., Дятел Н.Л., Чуніхіна С.Л. – К., Ін-т соц. та політ.психол. НАПН України. – <https://mediaosvita.org.ua/book/diagnostyka-mediatravmy-i-dystantsijna-psyhologichna-pidtrymka-dytyny-v-umov>

Рівень медіатравми в складі травматизації дітей війною : третій рік Російсько-української війни: аналітична записка. Інформаційний довідник. За ред. Найдьонової Л.А.; автори: Череповська Н.І., Вознесенська О.Л., Найдьонова Л.А., Данилова Т.В., Найдьонов М.І., Григоровська Л.В., Чаплінська Ю.С., Умеренкова Н.Ф., Дятел Н.Л., Чуніхіна С.Л. – К., Ін-т соц. та політ.психол. НАПН України. <https://mediaosvita.org.ua/book/riven-mediatravmy-v-skladi-travmatyzatsiyi-ditej-vijnoyu-tretij-rik-rosijsko-ukr>

Як запобігти медіатравматизації дітей в умовах війни : рекомендації медіаіндустрії. За ред. Найдьонової Л.А.; автори: Череповська Н.І., Вознесенська О.Л., Найдьонова Л.А., Данилова Т.В., Найдьонов М.І., Григоровська Л.В., Чаплінська Ю.С., Умеренкова Н.Ф., Дятел Н.Л., Чуніхіна С.Л. – К., Ін-т соц. та політ.психол. НАПН України. <https://mediaosvita.org.ua/book/yak-zapobigty-mediatravmatyzatsiyi-ditej-v-umovah-vijny/>

Найдьонова Л.А. Медіатравма у складі травматизації війною: доказові поради щодо здорового медіаспоживання. Вісник НАПН України. № 6 (1), 2024 <https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6138>

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Слюсаревський Микола Миколайович

к. психол. н.

Перелік осіб-виконавців

Вознесенська Олена Леонідівна

(к. психол. н., 19.00.05)

Григоровська Любов Володимирівна

(к.пед.н.)

Данилова Тетяна Вікторівна

(к. філос. н.)

Дятел Надія Леонідівна

Найдьонов Михайло Іванович

(д.психол.н., 19.00.05)

Найдьорова Любов Антонівна

(д. психол. н., 19.00.05)

Умеренкова Наталія Федорівна

(к.психол.н.)

Чаплінська Юлія Сергіївна

(к. психол. н., 19.00.05)

Череповська Наталія Іванівна

(к. психол. н.)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Череповська Наталія Іванівна

Телефон

+38 (066) 191-54-40

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

